

Die Grundlagen und das heutige Verständnis von Effektivität der öffentlichen Verwaltung

Oleksandra Tanchuk

Habilitandin an der Kiewer Nationalen Universität Taras Schewtschenko,

Lehrstuhl für Staatsverwaltung

Ukraine

In diesem Beitrag werden die Grundlagen für das Verständnis der Effektivität der öffentlichen Verwaltung betrachtet und das heutige Verständnis der Effektivität analysiert. Dabei werden die Bestandteile des Begriffs abgeschichtet und die Grundprinzipien dargelegt, auf denen das Verständnis in der heutigen Zeit beruht.

Es wurde der Ansatz für das Verständnis des Begriffs „Effektivität“ analysiert und die Begriffe „Effektivität“ und „Ergebnisorientiertheit“ voneinander abgegrenzt.

Bei der Untersuchung des Inhalts der Effektivität der öffentlichen Verwaltung wurden verschiedene Ansätze der Literatur einbezogen, darunter die von G. Atamantschuk, T. Bernard, O. Volskoi, P. Drucker, R. Leikert, G. Novoskolov und V. Zwetkov.

Gesondert wurden die grundlegenden theoretischen und methodischen Ansätze für die Beurteilung der Effektivität der öffentlichen Verwaltung untersucht. Im Einzelnen geht es um diese Aspekte: Ansatz, Grundlagen und Konzept des leaderships; der Ansatz, aus dem Weber die Idee der rationalen Bürokratie entwickelte; der Ansatz, der mit der Theorie der Lebenszyklen verbunden ist; der Ansatz im Rahmen des Konzepts des Professionalismus; der wirtschaftswissenschaftliche, ökologische und der Ansatz der Konzeption der „Guten Verwaltung“.

Die gegenseitige Abhängigkeit der staatlichen Verwaltung und des Privatsektors wird thematisiert, dabei wurden besonders die Arbeiten von T. Peter und R. Juterman ausgewertet. Hierbei geht es um die typischen Eigenschaften der Tätigkeit privater Firmen, die in der Staatsverwaltung eingesetzt werden können. Ferner wurden die Prinzipien für die Reform der Staatsverwaltung nach D. Osborn und T. Gebler eingearbeitet.

Als Ergebnis ist festzuhalten, dass die Effektivität der öffentlichen Verwaltung ein komplexer Begriff ist, der von vielen Faktoren abhängt, z.B. sozialen, ökonomischen, politischen, organisatorischen, technischen, um nur einige zu nennen.

Основні підходи та сучасне розуміння ефективності публічного управління

*Таньчук Олександра Анатоліївна,
здобувачка Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
механізми державного управління,
кафедра державного управління
Україна*

Вступ

Проблема ефективності публічного управління знаходиться в центрі уваги сучасної науки і практики. Майбутнє демократичних структур на всіх рівнях багато в чому залежить від їх здатності забезпечити в умовах жорстко обмежених ресурсів задоволення нагальних потреб окремих громадян і суспільства в цілому. Довгостроковий характер і стабільність позитивних змін визначаються реальним підвищенням продуктивності, ефективністю роботи державних структур, що надають населенню різноманітні послуги. Головним для суспільства є не “показовість” роботи державних органів та установ, а реальні кінцеві результати, на основі яких можна робити висновки про досягнення поставлених цілей.

Питання удосконалення системи управління в державному секторі є дуже актуальним, адже ефективне виконання функцій та надання якісних послуг державними інститутами забезпечує суспільний прогрес. Ефективність

публічних рішень значно впливає на швидкість розвитку суспільства, досягнення поставлених владою цілей, реагування на зовнішні виклики. Отже, важливим є розібратись у сучасному розумінні сутності ефективності публічного управління, з чого вона складається і на які базові принципи опирається.

Ґрунтовний внесок у сучасне осмислення державно-публічного управління зроблено в працях Г. Атаманчука, В. Афанасьєва, В. Бабаєва, В. Бакуменка, П. Надолішнього, Н. Нижник, В. Огаренка, Д. Осборна, Т. Пітермана, В. Рижих, Г. Саймона, Л. Сморгунова, Ю. Тихомирова, А. Урсула, К. Худа, В. Цветкова та багатьох інших вітчизняних і закордонних науковців. Ефективності публічного управління присвячені праці К. Вайс, Е. Ведунга, О. Вольської, Т. Геблера, В. Дзюндзюка, П. Друкера, М. Кеннерлі, Е. Нілі, Д. Нортон, Д. Осборна, Т. Пітерса, В. Тертички, Р. Уотермена, В. Якуніна та ін.

Складність вимірювання ефективності публічного управління у державному секторі полягає у відсутності єдиного показника результату, який є для приватних компаній прибуток. Тому пошук оптимальної моделі ефективності публічного управління є важливим і своєчасним завданням, особливо для країн, що розвиваються.

Метою нашого дослідження є розкриття змісту основних підходів сутності ефективності публічного управління та аналіз сучасного його розуміння.

Загальний підхід до розуміння поняття “ефективність”

У найбільш загальному вигляді ефективність розуміється як: 1) можливість досягнення результату; 2) значущість отримання результату для тих, кому він призначений; 3) відношення значущості цього результату до кількості зусиль, витрачених на його досягнення. Більшість закордонних учених схильні трактувати ефективність як співвідношення кількості витрачених ресурсів та досягнутого результату, асоціюючи ефективність управління з поняттям результативності.

Варто розрізняти поняття ефективності та результативності

управління. Поняття результативність управління позначає ефект, який досягається суб’єктом управління завдяки його впливу на об’єкт управління, а ефективність управління характеризує співвідношення ефекту і витрат на його досягнення¹.

У теорії організації й адміністративному управлінні ефективність визначається як відношення чистих позитивних результатів (перевищення бажаних наслідків над небажаними) і припустимих витрат. Рішення можна назвати ефективними, якщо найкращий результат досягнуто при заданих тимчасових витратах або якщо результат отримано при найнижчих витратах вибору².

¹ Див. : Ефективність державного управління / Ю. Бажал, О. Кілієвич, О. Мертенс та ін.; за заг. ред. І. Розпутенка. – К. : К.І.С., 2002. – С. 49; Державне управління : навч. посіб. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко ; за заг. ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – С. 230; Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи / кол. авт. ; наук. кер. В. В. Цветков. – К. : Оріяни, 1998. – С. 41; Ткачова О. Ефективність державного управління: поняття та підходи до оцінювання [Електронний ресурс] / О. Ткачова // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2013. – № 2. – С. 30-37. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadu_2013_2_6.pdf

² Новосьолова Г. Г. Ефективність функціонування органу державного управління [Електронний ресурс] / Г. Г. Новосьолова // Теорія та практика державного управління. – 2009. – № 1 (24). – Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2009-1/doc/1/20.pdf>

Сутність ефективності публічного управління

Розгляд питання про ефективність публічного управління лежить в рамках теорії ефективності, предметом вивчення якої є питання кількісної оцінки якості характеристик і ефективності функціонування складних систем³. Оцінка складних систем здійснюється для: 1) оптимізації – вибору найкращого алгоритму з декількох; 2) для ідентифікації – визначення системи, якість якої найбільше відповідає реальному об'єкту в заданих умовах; 3) для прийняття рішень щодо управління системою. Ефективність загалом відносять не до самої системи, а до операції, що нею виконується. Ефективність надає інформацію і про якість функціонування системи, і про відповідність необхідному результату й того, що досягається в дійсності. Істотні властивості системи класифікуються за приналежністю до системостворюючих, структурних і функціональних груп.

Поняття “ефективність діяльності” позначає будь-яку діяльність, яка є продуктивною та результативною. Публічне управління є особливим видом діяльності, який відрізняється від інших видів управління перш за все тим, що воно

³ Анфилов В. С. Системный анализ и управление / В. С. Анфилов, А. А. Емельянов, А. А. Кукушин. – Москва: Финансы и статистика, 2002. – С. 77

здійснюється за допомогою державної влади і державними органами, а також органами місцевого самоврядування за допомогою політичної влади. Пріоритетну роль у публічному управлінні відіграє політичне керівництво, політика, яка є концентрованим виразом суспільних інтересів соціальних груп і громадян. Тому змістовне визначення поняття “ефективність публічного управління” та її критеріїв не є технологічною операцією, на кшталт “витрати – доходи”, а є елементом управлінської діяльності політичного суб'єкта.

Р. Лайкерт вважає, що ефективність визначають три чинники: 1) внутрішньоорганізаційний – формальна структура організації, економічна база і соціальна політика, професійно-кваліфікаційний склад персоналу; 2) проміжні змінні – людські ресурси організації, організаційний клімат, методи прийняття рішень, рівень довіри до керівництва, способи стимулювання і мотивації діяльності; 3) результуючі змінні – зростання чи падіння продуктивності праці, ступінь задоволеності запитів споживачів⁴.

⁴ Цит. за: Новосолова Г. Г. Ефективність функціонування органу державного управління [Електронний ресурс] / Г. Г. Новосолова // Теорія та практика державного управління. – 2009. – № 1 (24). – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2009-1/doc/1/20.pdf>

О. Вольська зазначає, що ефективність державного управління соціальною сферою можна визначити через модель – співвідношення “вхід-вихід”. Ця модель характеризує діяльність політичної системи загалом і підсистеми державного управління як її частини. На “вході” системи: вимоги суспільства (об’єкта управління), що обумовлюють прийняття відповідних політичних рішень, підтримка – легітимність (довіра суспільства) і ресурси, якими володіє держава для реалізації можливих рішень. На “виході”: реальна зміна об’єкта як наслідок здійснених рішень і керуючого суб’єкта (системи). В середині системної моделі “вхід-вихід” формуються і діють підсистеми, що дублюють системність щодо застосування до аналізу ефективності як внутрішньої управлінської діяльності окремих органів держави стосовно інших органів, так і зовнішньої – стосовно суспільства або його частини⁵.

Низка дослідників пов’язують ефективність публічного управління з якістю бюрократії, яка знаходиться під реальним контролем суспільства, виражає інтереси суспільства та є мінімальною за

⁵ Вольська О. М. Теоретичні засади ефективності державного управління соціальним розвитком / О. М. Вольська // Економіка будівництва і міського господарства. – 2012. – Том 8, № 3. – С. 169

кількісними параметрами⁶. В. Саламатов розглядає ефективність публічного управління на індивідуальному рівні. Він наголошує на важливості ефективності праці, перш за все, окремого службовця як складової загальної ефективності всієї організації⁷. П. Друкер наголошує на важливості роботи керівника. Він зазначає, що управління ефективне лише тоді, коли успішно скоординовані зусилля багатьох людей⁸. В. Цветков зауважує, що окрім врахування результату роботи службовця необхідно враховувати і результат взаємодії всіх елементів системи управління⁹. На думку Т. Бернарда для того щоб бути ефективною, система, яка ґрунтується на співробітництві людей, повинна надати додаткові можливості для задоволення особистих мотивів¹⁰. Отже, індивідуальний підхід до аналізу

⁶ Государственная служба : теория и организация – Ростов на Дону: Феникс, 1998. – С. 385

⁷ Саламатов В. Проблеми розуміння ефективності державних службовців / В. Саламатов // Підвищення ефективності державного управління: стан, перспективи та світовий досвід : зб. наук. пр. / за заг. ред. В. М. Князева. К.: Вид-во УАДУ. – 2000. – С. 82-89

⁸ Друкер П. Ф. Задачи менеджмента в XXI веке: учеб. пособие [Електронний ресурс] / П.Ф. Друкер [пер. с англ.] / М.: Вильямс. – 2004. – 272 с. – Режим доступа: http://ototsky.com/khipu/lib/druker_managementXXI_ru.pdf

⁹ Цветков В. В. Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект) / В. В. Цветков. – Х. : Право. – 1996. – С. 55

¹⁰ Цветков В. В. Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект) / В. В. Цветков. – Х. : Право. – 1996. – С. 52

ефективності публічного управління є досить поширеним.

Варто також згадати підхід Г. Атаманчука, який виокремлює три види ефективності державного управління: 1) загальна соціальна ефективність – це характер, рівень і результативність функціонування системи державного управління загалом (критерії: рівень продуктивності праці; темпи і масштаби приросту національного багатства; рівень добробуту життя людей; упорядкованість, безпека і надійність суспільних відносин); 2) спеціальна соціальна ефективність – функціонування державної керуючої системи і її великих блоків та органів місцевого самоврядування (критерії: цілеорієнтованість, витрати часу, стиль функціонування державно-керуючої системи, складність системи державного управління, витрати на забезпечення державно-керуючої системи); 3) конкретна соціальна ефективність – функціонування одиничних (конкретних) елементів – управлінських органів і посадових осіб (критерії: відповідність напрямів, змісту і результатів управлінської діяльності органів і посадових осіб функціям, що покладені на них; законність рішень і дій органів державної влади і органів місцевого самоврядування; реальність керуючих впливів; зміст управлінських актів з точки зору відображення в них

запитів і потреб людей; характер і обсяг взаємозв'язків відповідних управлінських органів і посадових осіб із громадянами; правдивість і доцільність управлінської інформації; морально-ідеологічний вплив управлінської діяльності; міра забезпечення в рішеннях і діях управлінського органу і посадової особи державного престижу відповідних органу і державної посади).¹¹

Виокремлюють дві вимірювані складові діяльності публічного управління: технічну ефективність і економічну ефективність. Технічна ефективність публічного управління визначається ступенем досягнення цілей діяльності з урахуванням “суспільних цілей”. Економічна ефективність публічного управління визначається як відношення вартості обсягів наданих послуг до вартості обсягів залучених для цього ресурсів.

Економічна ефективність відображає внутрішній стан в системі публічного управління, її власну діяльність, а технічна ефективність – відповідність публічного управління вимогам зовнішнього середовища з урахуванням впливу, який воно здійснює на стан суспільства. Технічна ефективність пов'язана і кількісними, і якісними

¹¹ Атаманчук Г. В. Теория государственного управления / Г. В. Атаманчук. – Москва: Омега-Л., 2004. – С. 493-496

показниками, важливими характеристиками яких є їх оперативність і регулярність. Так як багато соціальних та економічних показників стану суспільства не піддаються повному і оперативному контролю, то необхідно формулювати критерії, що оцінюють не загальне стан, а результати конкретних програм. Критерії ефективності повинні не тільки відображати ступінь досягнення поставлених цілей, а й реагувати на виникнення нових проблем в управлінні, а також на негативні наслідки проведених державними органами заходів.

Теоретико-методологічні підходи у дослідженні ефективності публічного управління.

У дослідженні ефективності публічного управління виокремлюють декілька основних теоретико-методологічних підходів.

По-перше, підхід, заснований на концепції лідерства. Представники даного напрямку пов'язують ефективність організації з лідерськими навичками, стилем управління, індивідуальними характеристиками і якостями керівників органів влади та місцевого самоврядування, системами відбору, оцінки виконання завдань, мотивацією і

професійним розвитком державних службовців.

По-друге, підхід, що розвиває теорію веберівської раціональної бюрократії. Тут увага акцентується на ієрархічній структурі, функціональній спеціалізації, наявності чітких принципів регламентації професійної діяльності службовців.

По-третє, підхід до ефективності діяльності, пов'язаний з теорією життєвих циклів, полягає у розгляді ефективності публічного управління у взаємозв'язку з оцінкою впливу коаліцій, що постійно і циклічно формуються або груп впливу в органах влади. Характер прийняття рішень в бюрократичних структурах та їх ефективність розглядаються в контексті життєвих циклів розвитку організації.

По-четверте, підхід в рамках концепції професіоналізму. Тут ефективна діяльність ставиться у пряму залежність від професіоналізації органів публічної влади, наявності кар'єрних чинників, від рівня їх професіоналізму і компетентності.

По-п'яте, економічний підхід пов'язує підвищення ефективності діяльності органів публічної влади з наявністю механізму конкуренції серед відомств, системою впровадження інновацій, а також політичної та соціальної підзвітності державних органів і органів

місцевого самоврядування, в першу чергу перед платниками податків.

По-шосте, екологічний підхід, в рамках якого зазначається, що результати діяльності бюрократії залежать від характеру зовнішнього середовища і здатності органів публічної влади управляти змінами та інноваціями з метою адаптації до цих змін.

По-сьоме, підхід, заснований на концепції управління якістю. Тут основна увага акцентується на створенні в органах публічної влади системи постійного вдосконалення процесів та державних послуг, максимальному використанні творчого потенціалу державних службовців¹². Кожен із зазначених підходів не дає цілісного погляду на ефективність публічного управління, вони лише демонструють якусь одну специфічну рису. Очевидно, що ефективність публічного управління повинна розглядатись в межах поєднання цих основних підходів.

Динаміка державного управління в будь-якій країні світу сьогодні є дуже складною та багатогранною, що спричиняє значні труднощі для управлінської

¹² Дербетова Т. Н. Оценка эффективности государственного управления: от общих подходов к конкретно-предметным [Электронный ресурс] / Т. Н. Дербетова // Интернет-журнал «Науковедение». – 2012. – Режим доступа до ресурсу: <http://cyberleninka.ru/article/n/otsenka-effektivnosti-gosudarstvennogo-upravleniya-ot-obshchih-podhodov-k-konkretno-predmetnym>

діяльності. Це спонукає всіх, хто бере участь у процесі вироблення, прийняття та реалізації публічних управлінських рішень для підвищення ефективності оволодівати новими управлінськими методами і методиками, стратегіями і технологіями.

Взаємозалежність державного і приватного секторів як чинник впливу на ефективність публічного управління

Сьогодні яскраво спостерігається взаємозалежність державного і приватного секторів, посилюється конкуренція на міжнародному ринку, політичне середовище є дуже нестабільним, громадський попит стає все більш різноманітним та вибагливим, а здатність уряду вирішувати складні суспільні проблеми викликає багато запитань. В такій ситуації традиційні урядові структури та методи управління стають дедалі менш ефективними та результативними. Очевидною є необхідність прогресивних змін в даній сфері.

Моделям організації системи державного управління присвячено багато праць. Ми не будемо зупинятись на критиці бюрократичної моделі державного управління, а зупинимось лише на основних моментах “нового публічного менеджменту”, які є важливими для

формулювання підвалин ефективних публічних управлінських рішень. Проблему ефективності необхідно розглядати у всіх її формах – економічній, організаційній та соціальній.

Т. Пітерс та Р. Уотермен виокремили низку загальних характеристик у діяльності приватних корпорацій (“Боїнг”, “ІВМ”, “Макдональдс”), які можуть використовуватись у державному управлінні.

По-перше, “прихильність до дії”. Ефективна організація швидко починає діяти, а не чекає поки її змусять діяти. Державні органи та установи повинні стати гнучкішими, бути готові діяти у нових обставинах.

По-друге, “бути ближче до клієнта”. Ефективні організації чутливі до запитів клієнта і реагують на його вимоги.

По-третє, “самостійність і заповзятливість”. Працівників необхідно стимулювати за відповідальність та ініціативність, коли вони відходять від рутини і від бездумного дотримання інструкцій.

По-четверте, “ефективність через людей”. Акцент повинен робитись на покращенні послуг. Працівників необхідно стимулювати за вияв новаторства, за поліпшення своєї роботи. Повинна

панувати атмосфера, коли люди ставлять високі вимоги один до одного.

По-п’яте, “виконувати роботу, попри зміни в системі цінностей”. Державне управління повинне орієнтуватись на професіоналізм, на загальнодержавні цінності, концентруватись на конкретних вимогах клієнта або місцевої громади. Державні службовці повинні поділяти загальну систему цінностей і мати мотивацією цілі установи.

По-шосте, “вибір сфери діяльності”. Державна установа повинна бути такою, що працює за певними напрямками, але може за контрактами з приватним сектором займатися й іншими видами діяльності.

По-сьоме, “простота структури, нероздуті штати”. Ефективна організація повинна мати просту структуру з невеликою кількістю ієрархічних рівнів.

По-восьме, “поєднання “жорсткості” й “м’якості”. Реалізація основних цілей повинна контролюватись згори; водночас нижні ієрархічні рівні повинні бути самостійні у виборі дій із досягнення цих цілей¹³.

Варто також розглянути принципи оновлення сучасних систем державного

¹³ Див.: Peters Thomas J. In search of excellence : lessons from America's best-run companies / by Thomas J. Peters and Robert H. Waterman. – N.-Y. : HarperBusiness Essentials. – 2004. – 392 p.

управління запропоновані Д. Осборном та Т. Геблером:

- розвивати конкуренцію між виробниками/постачальниками управлінських послуг (конкуруюче управління);
- розширювати права громадян, передаючи контроль над діяльністю урядових установ із рук чиновників-бюрократів безпосередньо громадам (управління, зосереджене на інтересах суспільства: уповноважувати, а не служити);
- оцінювати роботу установ не за витратами, а за результатами (управління, орієнтоване на результат);
- керуватися цілями, а не законами і правилами (управління, що керується власною місією);
- перетворювати клієнтів на вільних споживачів, надаючи їм вибір, переосмислити саме поняття “клієнт державної організації” (управління орієнтоване на споживача);
- запобігати виникненню проблем (передбачливе управління: профілактика замість терапії);
- заробляти більше, ніж витрачати (добропорядне й дбайливе управління);
- децентралізувати управління, вносити в роботу дух співпраці та

взаємодопомоги (командна праця замість ієрархічного підпорядкування);

- надавати перевагу ринковим механізмам перед бюрократичними (проринкове управління);
- зосередитися не стільки на наданні послуг, скільки на стимулюванні вирішення проблем, що виникають у суспільстві, всіма секторами – державним, приватним і некомерційним (стимулююче управління: регулювати, а не керувати)¹⁴.

Виходячи із вищезазначеного можна дійти висновку, що провідними тенденціями реформування системи державного управління є маркетизація (введення в практику діяльності державного апарату ринкових механізмів – приватизація та контрактація) та дебюрократизація (організаційне забезпечення економічних імперативів, що орієнтуються на ефективність державного сектору). Вони і є двома основними підвалинами ефективності сучасного публічного управління.

В. Солових зазначає, що основний акцент при реформуванні адміністративного державного управління на шляху впровадження менеджерських методів і структур концентрується на децентралізації й деконцентрації. Принцип

¹⁴ Див. : Osborne D. Reinventing government : how the entrepreneurial spirit is transforming the public sector / David Osborne and Ted Gaebler. – Reading, Mass. : Addison-Wesley Pub. Co. – 1992. – 405 p.

децентралізації припускає делегування повноважень і відповідальності нижнім рівням управління. Принцип деконцентрації означає створення безлічі незалежних агенцій та ослаблення ієрархічних зв'язків¹⁵.

Побудова та організація роботи державних органів, установ та органів місцевого самоврядування відповідно до нових підходів управління є підґрунтям для вироблення і реалізації ефективних публічних управлінських рішень.

Важливим чинником, який впливає на ефективність публічного управління є якісна державна служба. Як зазначає Д. Неліпа, державна служба, будучи базовим інститутом системи державного управління, який на практиці реалізує функції держави, забезпечує дотримання конституційних норм і гарантій. На думку автора від якості державної служби безпосередньо залежить і ефективність усієї системи державного управління.¹⁶

Висновки

¹⁵ Солових В. П. Новий публічний менеджмент як одна із моделей організації системи державного управління [Електронний ресурс] / В. П. Солових // Державне будівництво Електронне наукове фахове видання ХРІДУ НАДУ при Президентова України. – № 2, 2009. Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2009-2/doc/1/05.pdf>

¹⁶ Неліпа Д. В. Основні чинники забезпечення якості державної служби [Електронний ресурс] / Д. В. Неліпа // Вісник НАДУ. – 2015. – № 1. – Режим доступу: <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2015/04/10.pdf>

Отже, під оцінкою ефективності публічного управління розуміють сукупність моделей і методів із вивчення і виміру фактичних результатів діяльності держави й органів місцевого самоврядування або програм, які завершені чи реалізуються. В межах ефективності публічного управління оцінюється: 1) управлінська діяльність органів публічної влади, державних підприємств і установ, органів місцевого самоврядування; 2) проведена державними та громадськими структурами політика; 3) реалізація державних програм; 4) наслідки (результати) проведеної політики та реалізації державних програм. Ефективне публічне управління передбачає досягнення суспільно важливих результатів при прийнятних і виправданих затратах для суспільства. Ефективність публічного управління є комплексним поняттям, яке залежить від багатьох чинників – соціальних, економічних, політичних, організаційних, технічних тощо.

Застосування понять ефективності та якості щодо публічного управління, загалом, та для прийняття та реалізації публічних рішень, зокрема, для України є новим підходом. Тому перспективним є науково-практичне вироблення моделі ефективності діяльності органів

державного управління та вироблення й впровадження публічних рішень, яка відповідала б національним умовам країни. Варто відзначити, що сучасне становище з оцінкою управлінської діяльності держави (державних органів) і прийнятих ними рішень в Україні багато в чому визначається ціннісною роз'єднаністю суспільства. А неясність критеріїв (і показників) ефективності (якості) державного управління на різних рівнях доповнюється проблемою взаємозв'язку процесу оцінки з питаннями контролю і відповідальності.